

Ang Sulat para sa mga Hebreo

Ang Pulong sang Dios Paagi sa Iya Anak

¹ Sang una nga panahon, madamo gid nga beses nga naghambal ang Dios sa aton mga katigulangan sa nagkalain-lain nga paagi, paagi sa mga propeta.

² Pero sa sining ulihi nga mga inadlaw, naghambal siya sa aton paagi sa iya Anak. Paagi sa iya, ginhimo sang Dios ang bilog nga kalibutan, kag siya man ang iya ginpili nga mangin tag-iya sang tanan nga butang.

³ Sa iya mismo makita ang gahom sang Dios nga nagasilak, kag kon ano ang Dios amo man siya. Siya amo ang nagabuot sang tanan nga butang sa bilog nga kalibutan paagi sa iya makagagahom nga pulong. Pagkatapos nga nalimpyuhan niya kita sa aton mga sala, nagpungko siya sa tuo sang Makagagahom nga Dios didto sa langit.

Mas Labaw ang Anak sang Dios sang sa mga Anghel

⁴ Gani mas labaw ang Anak sang Dios kag mas halangdon ang iya ngalan sang sa mga anghel.

⁵ Kay wala gid sing anghel nga ginsilingan sang Dios,

“Ikaw ang akon Anak,

kag subong ipakilala ko nga ako ang imo
Amay.”*

* ^{1:5} Sal. 2:7

Kag wala man nagsiling *ang Dios parte sa bisan kay sin-o nga anghel,*
 “Ako mangin iya Amay,
 kag siya mangin akon Anak.”[†]

6 Kag sang ipadala na sang Dios ang iya bugtong
 nga Anak diri sa kalibutan, nagsiling man siya,
 “Ang tanan nga anghel sang Dios dapat magsimba
 sa iya.”[‡]

7 Amo ini ang ginsiling sang Dios parte sa mga
 anghel,
 “Ang mga anghel puwede ko nga himuon nga
 hangin.

Ini sila nga akon mga suluguon
puwede ko man nga himuon nga nagadabdab
 nga kalayo.[§]*

8 Pero kon parte sa iya Anak, nagsiling siya,
 “Ang imo ginharian, O Dios, wala gid sing katapus-
 san,
 kag matarong ang imo pagdumala sa imo
 ginharian.

9 Naluyag ka sa matarong,
 pero naugot ka sa malain.

Gani ginpili ka sang Dios, nga imo Dios,
 kag ginhatakan sang kalipay
 nga labaw sang sa ginhatag niya sa imo mga
 kaupdanan.”[†]

10 Kag *nagsiling pa gid siya sa iya Anak,*
 “Sa ginsuguran ikaw, Ginoo,

[†] **1:5** 2 Sam. 7:14; 1 Cro. 17:13 [‡] **1:6** Deu. 32:43 [§] **1:7** himuon
nga hangin...himuon nganagadabdab nga kalayo: ukon, himuon *nga pareho sa hangin...himuon nga pareho sa nagadabdab nga kalayo.*

* **1:7** Sal. 104:4 † **1:9** Sal. 45:6-7

amo ang nagtuga sang kalibutan kag sang
kalangitan.

¹¹ Ini sila magakalawala, pero ikaw magapadayon
sa gihapon.

Magagabok sila tanan pareho sa bayo.

¹² Kag pareho man sa bayo,
piuron mo ini tanan kag ilisan.
Pero ikaw ya amo lang sa gihapon,
wala nagatigulang kag wala sing
kamatayon.”[‡]

¹³ Halin pa sang una, wala gid sing anghel nga
ginsilingan sang Dios,
“Pungko diri sa akon tuo

hasta mapaidalom ko sa imo ang imo mga
kaaway.”[§]

¹⁴ Ti, indi bala ang mga anghel mga espiritu lang
nga ginasugo sang Dios nga magbulig sa mga tawo
nga magabaton sang kaluwasan?

2

Ang Kaluwasan

¹ Gani kinahanglan ta gid nga tipigan sing
maayo ang *mga kamatuoran nga* aton nabatian
para indi kita magtalang.

² Hunahunaa bala ninyo; ang Kasuguan nga gin-
padala paagi sa mga anghel napamatud-an nga
matuod gid, kag ang kada isa nga wala nagsunod
ukon wala nagtuman sini ginsilutan suno sa iya
nahimo nga sala.

³ Gani indi gid kita makaluwas *sa silot* kon indi
ta pagsapakon subong ining kaluwasan nga wala

[‡] **1:12** Sal. 102:25-27 [§] **1:13** Sal. 110:1

gid sing kapareho. Ang Ginoo mismo amo ang una nga nagsugid sang sini nga kaluwasan, kag ginpamatud-an ini sa aton sang mga tawo nga nakabati sa iya.

⁴ Kag ginpamatud-an pa gid ini sang Dios paagi sa nagkain-lain nga milagro kag makatilingala nga mga butang, kag sa nagkain-lain nga abilidad nga iya ginpanagtak paagi sa Espiritu Santo suno sa iya gusto.

Nag-abot ang Kaluwasan Paagi kay Cristo

⁵ Karon, kon parte sa palaabuton nga kalibutan nga ginasiling namon, indi ang mga anghel ang ibutang sang Dios nga magadumala;

⁶ tungod kay amo ini ang nakasulat sa Kasulatan,

“O Dios, ano gid bala ang tawo nga ginadumdom mo gid?

Ahaw tawo man lang siya, ngaa ginakabalakan mo gid?

⁷ Sa malip-ot nga tion ginhimo mo siya
nga mas manubo sang sa mga anghel.

Pero ginpadungan mo siya pareho sa hari,

⁸ kag ginpasakop mo sa iya ang tanan nga butang.”*

Ang ginasiling sang Kasulatan nga sakop sang tawo ang tanan nga butang nagakahulugan nga magaabot ang adlaw nga wala gid sing butang nga indi ipasakop sa tawo. Pero sa karon nahibaluan ta nga indi pa sakop sang tawo ang tanan nga butang.

* **2:8** Sal. 8:4-6

9 Pero kon parte kay Jesus, nahibaluan ta nga sa malip-ot nga tion ginhimo siya sang Dios nga mas manubo sang sa mga anghel, agod paagi sa grasya sang Dios, mapatay siya para sa tanan nga tawo. Kag karon ginpadungan siya bilang hari tungod sa iya gin-antos nga kamatayon.

10 Ginhimo sang Dios ang tanan nga butang, kag ginhimo niya ini para sa iya kaugalingon. Gani bagay gid lang nga magtugot siya nga mag-antos si Jesus, para makompleto ni Jesus ang ginapahimo sa iya bilang ginahalinan sang kaluwasan. Sa sini nga paagi madamo nga *mga tawo ang mangin iya* mga anak nga iya padungan.

11 Si Jesus ang nagalimpyo sa aton mga sala. Kag ang iya Amay amo man ang aton Amay. Amo ina nga wala siya nahuya magtawag sa aton nga iya mga utod.

12 Amo ini ang iya ginsiling *sa iya Amay*,
“Ipahayag ko sa akon mga kauturan ang imo mga ginhimo;

kag magakanta ako sang pagdayaw sa imo sa ila mga pagtililipon.”[†]

13 Kag nagsiling pa siya,
“Magasalig gid ako sa Dios.”[‡]
Kag nagsiling pa gid siya,
“Ari ako kag ang mga anak nga gihatag sang Dios sa akon.”[§]

14 Kag tungod nga ang ining ginatawag niya nga mga anak mga tawo nga may lawas kag dugo, si Jesus mismo nagpakatawo man agod paagi sa iya

[†] **2:12** Sal. 22:22 [‡] **2:13** Isa. 8:17 [§] **2:13** Isa. 8:18

kamatayon mapierdi niya ang yawa nga amo ang ginahalinan sang kamatayon sang mga tawo.

¹⁵ Sa amo nga paagi ginhilway niya sila nga nangin ulipon sa kahadlok sa bilog nila nga kabuhi tungod sang ila kahadlok sa kamatayon.

¹⁶ Gani maathag gid nga indi ang mga anghel ang ginabuligan ni Jesus, kundi ang mga kaliwat ni Abraham.

¹⁷ Amo ina nga kinahanglan gid nga mangin tawo si Jesus nga pareho gid sa iya mga kauturan sa tanan nga bagay, para mangin ila siya nga pangulo nga pari nga maluluy-on kag masaligan, nga makahalad sa Dios para matubos ang mga tawo sa ila mga sala.

¹⁸ Siya mismo nakaagi sang mga pag-antos sang gintentar siya, gani sarang gid siya makabulig sa mga tawo nga ginatentar.

3

Mas Labaw si Jesus sang sa kay Moises

¹ Gani mga kauturan ko nga mga katawhan sang Dios, kag kapareho ko nga mga gintawag sang Dios nga mangin kaupod niya sa langit, dumduma ninyo si Jesus. Siya ang apostol kag pangulo nga pari sang aton ginatuohan.*

² Matutom siya sa Dios nga nagsugo sa iya, pareho bala kay Moises nga matutom man sa iya pagdumala sa pamilya sang Dios.

* ^{3:1} *Siya ang apostol kag pangulo nga pari sang aton ginatuohan: buot silingon, ang kamatuoran nga aton ginatuohan ginpahayag ni Jesus bilang pinadala sang Dios, kag naangkon ta ini nga kamatuoran tungod sa ginhimo niya nga pagpatunga sa aton kag sa Dios.*

³ Pero ginakabig sang Dios si Jesus nga mas labaw sang sa kay Moises, tungod kay kon sa balay pa, mas may dungog ang naghimo sang balay kaysa balay mismo.

⁴ Kay nahibaluan ta nga kon may balay, may naghimo sini, kag ang naghimo sang tanan nga butang wala sing iban kundi ang Dios.

⁵ Bilang alagad sang Dios, masaligan si Moises sa iya pag-asikaso sa pamilya sang Dios.[†] Kag ang mga butang nga iya ginhimo landong sang mga butang nga magakalatabo sa palaabuton.

⁶ Pero si Cristo ya masaligan bilang Anak nga gintugyanan sang pamilya sang Dios. Kag kita ang pamilya sang Dios, kon nagapadayon kita nga matutom sa aton paglaom nga aton ginapabugal.

Ang Kapahuwayan para sa mga Anak sang Dios

⁷ Gani pareho sang ginasing sang Espiritu Santo,
“Kon mabatian ninyo subong ang tingog sang
Dios,

⁸ indi pagpatig-aha ang inyo mga tagipusuon
pareho sang ginhimo sang inyo mga katigu-
langan sang una.

Kay sang didto sila sa kamingawan
nagrebelle sila *sa Dios* kag gintentar nila siya.

⁹ *Nagsiling ang Dios*,
‘Didto gintilawan nila ako bisan nakita na nila
ang akon ginhimo
sa ilal sa sulod sang 40 ka tuig.

¹⁰ Gani nangakig gid ako sa sina nga henerasyon.
Kag nagsiling ako nga permi gid sila nagata-
lang

[†] **3:5** Num. 12:7

kag wala nagasunod sa akon mga pamaagi.
11 Gani sa akon kaakig nagpanumpa ako
 nga indi gid nila mabaton ang kapahuwayan
 nga halin sa akon.”[‡]

12 Mga kauturan, mag-andam kamo nga wala
 sing malain sa inyo tagipusuon nga amo ang ma-
 gapaluya sang inyo pagtuo hasta nga makapalayo
 kamo sa buhi nga Dios.

13 Ang inyo himuong, magpadumdumanay kamo
 adlaw-adlaw samtang may tiyempo pa, para indi
 kamo mapatalang sang sala nga makapatig-a sang
 inyo tagipusuon.

14 Kay kita kaupod ni Cristo kon ginatipigan
 ta sing hugot ang aton pagsalig sa iya hasta sa
 katapusan.

15 Indi bala nagasiling ang Kasulatan nga,
 “Kon mabatian ninyo subong ang tingog sang
 Dios,
 indi pagpatig-aha ang inyo mga tagipusuon
 pareho sang ginhimo sang inyo mga katigulangan
 sang una sang nagrebelde sila *sa Dios*.[§]

16 Sin-o bala nga mga tawo ang nakabati sadto
 sang tingog sang Dios pero nagkontra sa iya? Indi
 bala ang tanan nga gin pangunahan ni Moises
 paguwa sa Egypt?

17 Kag sin-o bala ang naakigan sang Dios sa
 sulod sang 40 ka tuig? Indi bala ang mga tawo nga
 nagpakasala kag nagkalamatay didto sa kamin-
 gawan?

18 Kag sin-o bala ang gintumod sang Dios sa iya
 pagpanumpa nga indi gid sila makabaton sang

[‡] **3:11** Sal. 95:7-11 [§] **3:15** Sal. 95:7, 8

kapahuwayan nga halin sa iya? Indi bala ang mga tawo nga wala nagsunod sa iya?

¹⁹ Gani maathag sa aton nga wala sila nakabaton sang kapahuwayan tungod kay wala sila nagtuo sa Dios.

4

¹ Pero bisan amo ato ang natabo sa ila, nagapabilin gihapon ang promisa sang Dios nga sarang kita makabaton sang kapahuwayan nga halin sa iya. Gani mag-andam gid kita kay basi kon may ara sa aton nga indi makabaton sini.

² Kay nakabati man kita sang Maayong Balita pareho sa ila sang una. Pero wala nila napusli ang ila nabatian tungod kay wala sila nagtuo.

³ Kita nga nagatuo amo lang ang makabaton sang kapahuwayan nga halin sa Dios. Kay nagsiling ang Dios,

“Sa akon kaakig nagpanumpa ako
nga indi gid nila mabaton ang kapahuwayan
nga halin sa akon.”*

Wala ini nagakahulugan nga ang kapahuwayan wala pa, tungod kay ang matuod, may ara na nga kapahuwayan halin pa sang iya paghimo sang kalibutan.

⁴ Indi bala nga amo ini ang ginasiling sang Kasulatan parte sa ikapito nga adlaw: “Kag sa ikapito nga adlaw nagpahuway ang Dios sa tanan niya nga obra.”†

⁵ Kag sa liwat nagasiling diri nga, “Indi gid nila mabaton ang kapahuwayan nga halin sa akon.”

* ^{4:3} Sal. 95:11 † ^{4:4} Gen. 2:2

⁶ Maathag nga gintuyo sang Dios nga may makabaton sang sadto nga kapahuwayan, pero ang mga nakabati sang una sang Maayong Balita wala nakabaton sini tungod kay wala sila nagsunod sa Dios.

⁷ Gani nagahatag pa gid ang Dios sing kahigayunan subong nga adlaw tungod kay pagkaligad sang madamo nga tinuig naghambal siya paagi kay David, pareho sang nasambit na,

“Kon mabatian ninyo subong ang tingog sang Dios,

indi pagpatig-aha ang inyo mga tagipusuon.”‡

⁸ Kay kon matuod nga nadala ni Josue ang mga tawo sang una sa kapahuwayan, wala na kuntani naghambal ang Dios nga may iban pa gid nga adlaw nga hatagan niya ang mga tawo sang kapahuwayan.

⁹ Gani may kapahuwayan pa gid nga ginatigana ang Dios para sa iya mga tawo.

¹⁰ Kay ang bisan sin-o nga makabaton sang kapahuwayan nga halin sa Dios makapahuway na sa iya mga obra, pareho sa Dios nga nagpahuway pagkatapos nga nahimo niya ang tanan.

¹¹ Gani tinguhaan ta gid nga mabaton ang ini nga kapahuwayan. Indi gid kita magsunod sa mga tawo sang una nga wala nagsunod sa Dios, kay basi bala kon indi man kita makabaton.

¹² Kay ang pulong sang Dios buhi kag gamhanan, kag mas matalom pa sa espada nga duha ang sulab. Nagadulot ini hasta sa kalag kag sa espiritu, kag hasta sa mga latalutahan kag sa utok sang mga tul-an. Nahibaluan niya ang mga

‡ 4:7 Sal. 95:7, 8

butang nga ginahunahuna kag ginahandom sang mga tawo.

¹³ Wala gid sing may makapanago sa Dios; makita niya ang tanan kag hayag gid sa iya panulok, kag sa iya kita magapanabat.

Si Jesus ang aton Pangulo nga Pari

¹⁴ Gani tipigan gid naton ang aton ginatuohan, tungod kay may gamhanan kita nga pangulo nga pari nga didto na sa langit. Kag ini wala sing iban kundi si Jesus nga Anak sang Dios.

¹⁵ Ang aton pangulo nga pari nagabatyag man sang aton mga kaluyahan, kay ang tanan nga temtasyon nga nagaabot sa aton naagyan man niya, pero wala gid siya nakasala.

¹⁶ Gani indi kita magkatahap nga magpalapit sa trono sang Dios nga maluluy-on, para mabaton ta ang kaluoy kag bulig sa oras nga kinahanglan naton.

5

¹ Ang kada pangulo nga pari ginpili halin sa mga tawo para mag-alagad sa Dios para sa ila. Responsibilidad niya ang paghalad sa Dios sang mga sapat kag sang iban pa nga mga halad para sa kapatawaran sang mga sala.

² Ang pangulo nga pari tawo man lang nga maluya pareho sa aton. Gani may pasunaid siya sa mga tawo nga wala nakahibalo nga nagakasala sila.

³ Kag tungod kay siya mismo nagakasala man, kinahanglan nga maghalad man siya para sa iya kaugalingon nga mga sala, kag indi lang para sa mga sala sang mga tawo.

4 May dungog bilang pangulo nga pari. Pero wala sing may makapili sang iya kaugalingon para mangin pangulo nga pari. Kay ang Dios amo ang nagapili kon sin-o ang mangin pangulo nga pari, pareho kay Aaron sang una.

5 Kag pareho man kay Cristo, indi siya ang nagpadungog sang iya kaugalingon nga mangin pangulo nga pari, *kundi ang Dios*. Kay nagsiling ang Dios sa iya,

“Ikaw ang akon Anak, kag subong ipakilala ko nga ako ang imo Amay.”*

6 Kag may ginsiling man siya sa iban nga parte sang Kasulatan,

“Pari ikaw hasta san-o, pareho sang pagkapari ni Melkizedek.”†

7 Sang diri pa si Jesus sa kalibutan, nagapangamuyo siya kag nagahibi gid nga nagapakitluoy sa Dios nga sarang makaluwas sa iya sa kamatayon. Kag tungod kay matinumanon siya, ginsabat sang Dios ang iya pagpangamuyo.

8 Kag bisan Anak siya *mismo sang Dios*, natunan niya ang pagkamatinumanon paagi sa mga pag-antos nga iya naagyan.

9 Pagkatapos nga naagyan niya ang tanan nga dapat niya agyan, nangin manluluwas siya sang tanan nga nagatuman sa iya, agod hasta san-o, hilway na sila *sa silot*.

10 Ini tungod nga ginhimo siya sang Dios nga pangulo nga pari pareho sang pagkapari ni Melkizedek.

Paandam Parte sa Pagbiya sa Pagtuo

* **5:5** Sal. 2:7 † **5:6** Sal. 110:4

11 Madamo pa kuntani ang amon inugsugid sa inyo parte sa pagkapari ni Melkizedek kag ni Jesus, ugaling mabudlay ipaathag sa inyo tungod kay mabudlay kamo paintiendihon.

12 Dapat kuntani mga manunudlo na kamo kay dugay na kamo nga nagtuo, pero hasta subong kinahanglan pa gid kamo nga tudluan sang mga panguna nga mga pagtulun-an parte sa pulong sang Dios. *Pareho gihapon* kamo sa *mga lapsag nga* nagakinahanglan sang gatas tungod kay indi pa kamo makakaon sang matig-a nga mga pagkaon.

13 Ang mga nagakabuhi sa gatas mga lapsag nga wala sing kalibutan kon ano ang maayo kag malain.

14 Pero ang matig-a nga mga pagkaon para sa mga may buot na nga nakahibalo na kon ano ang maayo kag malain.

6

1 Gani kinahanglan bayaan ta na inang mga nahauna nga mga pagpanudlo parte kay Cristo, kag magpadayon kita sa madalom nga mga pagpanudlo. Indi ta na pagbalik-balikon ang parte sa paghinulsol kag pagbiya sa wala sing pulos nga mga buhat kag ang parte sa pagtuo sa Dios,

2 ang mga pagpanudlo parte sa pagbautiso, parte sa pagtungtong sang kamot sa ulo, sa pagbanhaw sang mga patay, kag sa paghukom *sang Dios sa kada tawo kon ano ang iya mangin kahim-tangan* hasta san-o.

3 Ang aton himuon, kon itugot sang Dios, magpadayon kita sa pagtuon sang madalom nga mga

pagpanudlo

⁴⁻⁶ *para indi kita makabiya sa iya.* Kay kon ang tawo magbiya sa Dios, indi na gid mahimo nga mapahinulsol siya kag mapabalik liwat sa Dios. Nasanagan na ang iya hunahuna, nakaambit na siya sang langitnon nga mga pagpaka-maayo, nakabaton na sang Espiritu Santo, nakatilaw na sang mga pagpakamaayo nga halin sa pulong sang Dios, kag nabatyagan pa niya ang gahom nga ipakita gid sa palaabuton nga panahon. Pagkatapos kon magbiya pa siya sa Dios, indi na gid mahimo nga mapahinulsol siya kag mapabalik liwat sa Dios, tungod kay pareho lang nga ginalansang niya liwat sa krus kag ginapakahuy-an ang Anak sang Dios.

⁷ Ang aton halimbawa pareho sa duta nga ginapakamaayo sang Dios kon pagkatapos nga maulanan permi nagapatubo sang mga tanom nga mapuslan sang nagapangabudlay sini.

⁸ Pero kon ang nagatubo puro lang tunukon nga tanom, ti wala ina sing pulos; gani sumpaon na lang sang Dios, kag sa ulihi sunugon.

⁹ Mga hinigugma, bisan nagahambil kami pareho sini sa inyo, nasiguro namon nga maayo ang inyo kahimtangan kon parte sa inyo kaluwasan.

¹⁰ Matarong ang Dios, kag indi mahimo nga malimtan niya ang inyo *maayo nga* mga binuhatan kag ang inyo gugma sa iya nga inyo ginpakita kag padayon nga ginapakita paagi sa inyo pagbulig sa *inyo kapareho nga* mga katawhan sang Dios.

¹¹ Gusto namon nga ang kada isa sa inyo magpadayon nga matutom sa inyo paglaom sa Dios

hasta sa katapusan, para mabaton ninyo ang inyo ginalauman.

¹² Indi kamo magtinamad, kundi sunda ninyo ang mga tawo nga paagi sa ila pagtuo kag pagkainantuson nagabaton sang mga promisa sang Dios.

Matuod gid ang Promisa sang Dios

¹³ Tan-awa bala ninyo si Abraham: sang mag-promisa ang Dios sa iya, wala naggamit ang Dios sang iban nga ngalan para pamatud-an niya ang iya promisa kundi gin-gamit niya ang iya kau-galingon nga ngalan tungod kay wala na sing may makalabaw pa sa iya.

¹⁴ Nagsiling siya, “Pakamaayuhon ko gid ikaw kag padamuon ko gid ang imo mga kaliwat.”*

¹⁵ Karon, naghulat si Abraham nga may pag-pasensya, gani nabaton niya ang ginpromisa sang Dios.

¹⁶ Nagapanumpa ang tawo sa *ngalan sang Dios* nga mas labaw pa sa iya para patihan siya kag para wala na sing madamo pa nga estorya.

¹⁷ Amo man ang ginhimo sang Dios sang una sa mga tawo nga iya ginpromisahan. Ginpakita niya sa ila paagi sa iya pagsumpa nga tumanon gid niya ang iya ginpromisa.

¹⁸ Kag ang duha nga ini ka butang, *ang promisa kag ang sumpa*, indi gid magbalhin, kay indi gid mahimo nga magbutig ang Dios. Gani kita nga nakadangop na sa iya may mabakod na gid nga paglaom nga himuong gid niya ang iya ginpromisa sa aton.

* **6:14** Gen. 22:16, 17

19 Ang ini nga paglaom amo ang nagahatag sang kasiguruhan sa aton kabuhi, kay nagaabot ini mismo sa Labing Balaan nga Lugar

20 nga sa diin didto si Jesus nga nag-una para sa aton. Siya ang aton pangulo nga pari hasta san-o pareho sang pagkapari ni Melkizedek.

7

Ang Pari nga si Melkizedek

1 Si Melkizedek hari sang una sang Salem kag pari sang Labing Mataas nga Dios. Samtang naga-papuli na si Abraham halin sa pagpakig-away sa mga hari nga iya ginpamatay, ginsugata siya ni Melkizedek kag ginbindisyunan.

2 Pagkatapos ginhatag ni Abraham kay Melkizedek ang ikanapulo sang tanan *nga butang nga iya nakuha sa inaway*. Ang kahulugan sang ngalan nga Melkizedek, “Hari sang Pagkamatarong.” Kag tungod kay hari siya sang Salem,* nagakahulugan man ini nga siya “Hari sang Kalinong.”

3 Wala gid sing kasulatan nga nagasiling kon sin-o ang iya amay kag iloy ukon ang iya mga katigulangan. Kag wala man sing kasulatan nga naga-sugid parte sa iya pagkatawo ukon kamatayon. Pareho siya sa Anak sang Dios; ang iya pagkapari wala sing katapusan.

4 Hunahunaa bala ninyo kon ano kagamhanan si Melkizedek. Kay bisan gani si Abraham nga amo ang nagpundar sang aton nasyon naghatag

* **7:2 Salem:** Ang ini nga pulong may kaangtanan sa Hebreo nga pulong nga “shalom,” nga ang buot silingon, “kalinong” ukon “maayo nga kahimtangan.”

sa iya sang ikanapulo nga parte sang tanan nga iya nakuha sa inaway.

⁵ Kon parte sa mga pari nga mga kaliwat ni Levi, suno sa Kasuguan, para sa ila ang ikanapulo nga parte sang pagkabutang sang ila kapareho nga mga Judio, bisan matuod nga sila tanan pareho nga mga kaliwat ni Abraham.

⁶ Pero si Melkizedek, bisan indi siya kaliwat ni Levi, ginhatagan ni Abraham sang iya ikanapulo. Kag si Melkizedek pa ang nagbendisyon kay Abraham, bisan pa nga si Abraham amo ang ginpromisahan sang Dios.

⁷ Kag nahibaluan ta nga ang nagabendisyon mas mataas kaysa ginabendisyunan.

⁸ Kon parte sa mga pari nga mga kaliwat ni Levi nga nagabaton sang ikanapulo, mga tawo man lang sila nga may kamatayon. Pero naga-pamatuod ang Kasulatan nga si Melkizedek nga ginhatagan ni Abraham sang iya ikanapulo buhi sa gihapon.

⁹ Kag makasiling kita nga bisan si Levi, nga *ang iya mga kaliwat* amo ang nagabaton sang ikanapulo, naghatag man sang iya ikanapulo kay Melkizedek paagi kay Abraham;

¹⁰ kay makasiling kita nga si Levi didto sa lawas ni Abraham sang paghatag ni Abraham sang iya ikanapulo kay Melkizedek.

¹¹ Karon, nahibaluan ta nga sang paghatag sang Dios sang Kasuguan sa mga Judio, may kaang-tanan diri ang pagkapari sa linya ni Levi. Kon puwede nga mangin matarong ang mga tawo paagi sa ginahimo sang mga pari, indi na kuntani kinahanglan ang iban pa nga pari pareho sang

pagkapari ni Melkizedek, nga lain sang sa pagkapari ni Aaron.

12 Pero kon ilisan ang pagkapari, kinahanglan nga ilisan man ang Kasuguan.

13-14 Ang aton Gino *ng Jesus* amo ang ginatuumod nga gin-ilis sa daan nga mga pari. Indi siya kaliwat ni Levi kundi kaliwat ni Juda. Siya lang gid ang nangin pari nga kaliwat ni Juda. Kay sang paghambal ni Moises kon sin-o sila ang mangin mga pari, wala gid siya sing may ginsambit parte sa tribo ni Juda.

May Isa ka Pari nga Pareho kay Melkizedek

15 Maathag gid *nga gin-ilisan na ang mga pari nga mga kaliwat ni Levi, tungod kay* may iban na subong nga pari nga pareho kay Melkizedek.

16 Nangin pari siya indi tungod sa kaliwat nga suno sa Kasuguan, kundi tungod sa iya gamhanan nga kabuhi nga wala sing katapusan.

17 Kay nagasiling *ang Kasulatan parte sa iya, "Pari ikaw hasta san-o,*
pareho sang pagkapari ni Melkizedek.”[†]

18 Gani ang daan nga Kasuguan gin-ilisan na sang Dios tungod kay wala ini sing pulos kag indi makabulig sa aton.

19 Kay indi mahimo nga makabig kita nga matarong sa panulok sang Dios paagi sa aton pagsunod sa Kasuguan. Amo ina nga ginhatagan kita subong sang mas maayo kag masaligan nga paagi, kag paagi sini makapalapit na kita sa Dios.

20 Ining bag-o nga paagi mas maayo kag masaligan tungod kay sang paghimo sang Dios sa mga

[†] **7:17** Sal. 110:4

kaliwat ni Levi nga mangin mga pari wala gid siya nagpanumpa.

²¹ Pero sang paghimo sang Dios kay Jesus nga mangin pari nagpanumpa siya. *Siling sang Kasulatan,*

“Nagsumpa ang Ginoo, kag indi gid magbaylo ang iya hunahuna,
nga pari ikaw hasta san-o.”[‡]

²² Gani si Jesus ang garantiya sang mas maayo nga kasugtanan *sang Dios sa iya mga katawhan.*

²³ Sang una madamo ang mga pari tungod kay kon mapatay ang isa mabulos naman ang isa para makapadayon ang ila obra bilang mga pari.

²⁴ Pero si Jesus nagakabuhi hasta san-o, amo ina nga ang iya pagkapari wala ginasaylo sa iban.

²⁵ Gani sarang niya maluwas sing bug-os ang bisan sin-o nga tawo nga magpalapit sa Dios paagi sa iya. Kay buhi siya hasta san-o sa pagpakitluoy *sa Dios* para sa ila.

²⁶ Gani si Jesus amo gid ang pangulo nga pari nga aton kinahanglan. Balaan siya; wala gid siya naghimo sing malain kag wala gid sing sala sa iya kabuhi. Ginpain siya sa mga tawo nga makasasala kag gindala sa ibabaw pa sang mga langit.

²⁷ Indi siya pareho sang iban nga pangulo nga mga pari nga kinahanglan maghalad adlaw-adlaw, premiro para sa ila kaugalingon nga sala, pagkatapos para sa mga sala sang mga tawo. Pero si Jesus ya kaisa lang gid naghalad. Ginalad niya ang iya kaugalingon *didto sa krus* kag wala na niya ginliwat-liwat pa.

[‡] **7:21** Sal. 110:4

28 Ang mga tawo nga ginhimo nga pangulo nga mga pari suno sa Kasuguan mga tawo man lang nga nagakasala. Pero suno sa sinumpaan sang Dios, nga iya ginahbal pagkatapos *nga mahatag* ang Kasuguan, ang *iya* Anak mismo amo ang iya ginpili *nga mangin pangulo nga pari*. Kay natapos na niya ang katuyuan sang Dios nga magapadayon hasta san-o.

8

Si Jesus amo ang aton Pangulo nga Pari

1 Amo ini ang buot namon silingon sang amon ginahambil: nga kita subong may pangulo na nga pari nga nagapungko sa tuo sang trono sang Makagagahom nga Dios sa langit.

2 Nagaalagad siya mismo didto sa balaan nga lugar, ang matuod nga Tolda nga Simbahan nga indi tawo ang naghimo kundi ang Ginoo mismo.

3 Ang kada pangulo nga pari ginapili nga maghalad sa Dios sang mga halad nga mga sapat kag iban pa nga mga halad. Gani ang aton pangulo nga pari dapat may ihalad man.

4 Kon diri pa siya sa duta, indi mahimo nga mangin pari siya, kay halin pa sang una may mga pari na diri nga nagahalad suno sa Kasuguan.

5 Ang ila ginahimo nga mga paghalad landong lang sang mga butang nga nagakalatabo didto sa langit. Nahibaluan ta ini tungod kay sadtong ipatindog na ni Moises ang Tolda nga Simbahan nagsiling ang Dios sa iya, “Siguraduha nga

ipahimo mo ini tanan suno gid sa plano nga gin-pakita ko sa imo diri sa bukid.”*

⁶ Pero sa matuod lang, ang obra ni Jesus bilang pangulo nga pari mas maayo sang sa obra sang ato nga mga pari. Kag ang bag-o nga kasugtanan subong nga iya ginpatigayon mas maayo pa kon ikomparar sa una nga kasugtanan. Tungod kay ang bag-o nga kasugtanan ginabasi sa mas maayo pa nga mga promisa sang Dios.

⁷ Kon wala sing kakulangan ang una nga kasugtanan indi na kuntani kinahanglan nga ilisan.

⁸ Pero nakita sang Dios ang kakulangan sang mga tawo nga nagsunod sa una nga kasugtanan. Gani nagsiling siya,

“Magaabot ang tion nga magahimo ako sang bag-o
nga kasugtanan

sa katawhan sang Israel kag sang Juda,

⁹ *kag ini* indi na pareho
sang *una nga* kasugtanan
nga akon ginhimo sa ila mga katigulangan
sadtong gintuytuyan ko sila paguwa sa duta
sang Egypt.

Wala nila pagsunda ang *una nga* kasugtanan
nga ginhata tag ko sa ila.

Amo ato nga ginbabay-an ko na lang sila.

Ako, ang Gino, ang nagasiling sini.

¹⁰ Ang *bag-o* nga kasugtanan
nga akon himuong sa katawhan sang Israel
sa palaabuton nga mga inadlaw amo ini:
Ibutang ko ang akon mga sugo sa ila hunahuna,
kag isulat ko ini sa ila tagipusuon.

* **8:5** Exo. 25:40

Ako mangin ila Dios, kag sila mangin akon katawhan.

¹¹ Wala na sing may magsiling pa sa iya kasi-manwa ukon sa iya utod nga dapat kilalahon niya ang Ginoo.

Tungod kay sila tanan magakilala sa akon, halin sa pinakakubos hasta sa pinakadungganon.

¹² Kay kaluoyan ko sila sa ila mga malain nga nahimo; indi ko na pagdumdumon ang ila mga sala.”[†]

¹³ Kag tungod kay nagsiling ang Dios nga may bag-o na nga kasugtanan, maathag nga ang una nga kasugtanan daan na, kag ang bisan ano nga daan na kag wala na ginagamit, madula na lang.

9

Ang Pagsimba Diri sa Duta kag Didto sa Langit

¹ Ang una nga kasugtanan may mga pagsulundan parte sa pagsimba kag may simbahan nga ginhimo sang mga tawo.

² Ato nga Tolda nga Simbahan nga ila ginpatindog *may duha ka kuwarto*. Ang una nga kuwarto ginatawag nga Balaan nga Lugar. Didto ang bulutangan sang suga, ang lamisa, kag ang mga tinapay nga ginhadal sa Dios.

³ Ang ikaduha nga kuwarto nga sa likod sang kurtina amo ang ginatawag nga Labing Balaan nga Lugar.

⁴ Didto nakabutang ang bulawan nga halaran nga ginasunugan sang insenso, kag ang Kahon

[†] **8:12** Jer. 31:31-34

sang Kasugtanan nga nahaklapan man sang bulawan. Didto sa Kahon nasulod ang bulawan nga tibod nga may sulod nga manna, kag ang baston ni Aaron nga nagpanalingsing, pati ang malapad nga mga bato nga ginsulatan sang mga sugo sang Dios.

⁵ Didto sa ibabaw sang kahon may mga ginatawag nga kerubin nga nagapakilala nga didto ang Dios. Ang pakpak sang kerubin nagahumlad sa ibabaw sang lugar nga ginapasayluhan sang Dios sang mga sala sang mga tawo. Ugaling sa karon indi namon ini tanan mapaathag sa inyo.

⁶ Pero amo ina ang hitsura sang sulod sang Tolda nga Simbahan. Kag adlaw-adlaw gid ang sulod sang mga pari sa una nga kuwarto para himuong ang ila katungdanan.

⁷ Pero sa Labing Balaan nga Lugar, ang pangulo gid lang nga pari ang puwede makasulod kag kaisa gid lang kada tuig. Kag kon magsulod siya didto nagadala gid siya sang dugo nga inughalad sa Dios para sa iya kaugalingon nga mga sala kag para sa mga sala sang mga tawo nga ila nahimo nga wala nila nahibalui.

⁸ Paagi sa ila mga ginahimo nga ina, ginatudlo sa aton sang Espiritu Santo nga ang ordinaryo nga mga tawo indi gid makasulod sa Labing Balaan nga Lugar samtang nagatindog pa ang daan nga Tolda nga Simbahan.

⁹ Ini nga simbahan larawan lang para sa aton panahon subong. Tungod kay ang matuod, ang tanan nga ginadala didto pati ang mga sapat nga ginahalad sa Dios indi gid makalimpyo sang kon-sensya sang mga nagasimba sa sadto nga paagi.

10 Ang mga butang nga ila ginahimo puro lang parte sa mga kalan-on kag ilimnon kag parte sa mga pagpanghugas. Ina nga mga regulasyon nga pangguwa lang hasta lang gid sa oras nga baguhon sang Dios ang tanan.

11 Pero karon nag-abot na si Cristo nga aton pangulo nga pari sa bag-o nga paagi nga mas maayo pa sang sa daan. Nagsulod siya sa Tolda nga Simbahan nga mas maayo kag wala kakulangan. Indi tawo ang naghimo sina kag wala diri sa sining kalibutan.

12 Kaisa gid lang naghalad si Cristo sa Labing Balaan nga Lugar kag wala na magliwat-liwat. Indi dugo sang mga kanding kag sang mga bataon nga baka ang iya dala nga inughalad kundi ang iya dugo mismo. Kag tungod sa iya dugo natubos na kita *sa aton mga sala** hasta san-o.

13 Suno sa Kasuguan, kon ang isa ka tawo ginakabig nga mahigko, kinahanglan wisikan siya sang dugo sang kanding kag sang turo nga baka kag sang abo sang bataon nga baka nga ginsunog para mangin limpyo siya sa iya nga pagkahigko.

14 Karon, kon ina gani makalimpyo, mas labi na gid nga makalimpyo ang dugo ni Cristo. Kay paagi sa Espiritu Santo nga wala sing katapusang ginalhalad ni Cristo sa Dios ang iya kaugalingon bilang halad nga wala gid sing deperensya sa panulok sang Dios. Ang iya dugo amo ang nagalimpyo sa aton tagipusuon kag hunahuna para talikdan ta ang mga wala sing pulos nga mga buhat kag alagaran ta na ang Dios nga buhi.

* **9:12** *natubos na kita sa aton mga sala para indi na kita pagsilutan sang Dios.*

15 Gani si Cristo amo ang manugpatunga *sa aton kag sa Dios* sa bag-o nga kasugtanhan. Kay paagi sa iya kamatayon gintubos niya ang mga tawo nga naglapas sa una nga kasugtanhan. Amo ina nga makabaton na ang mga gintawag *sang Dios* sang mga butang nga iya ginpromisa nga mangin ila hasta san-o.

16-17 Ang halimbawa sini pareho sa tawo nga nagpahimo sang testamento parte sa iya ipapanubli kon patay na siya. Samtang buhi pa siya baliwala lang ina nga testamento, kay ang testamento may epekto lang kon mapamatud-an nga patay na ang nagpahimo sina.

18 Amo ina nga bisan ang una nga kasugtanhan nagkinahanglan man sang dugo para mapabakod.

19 Kay sang pagtudlo ni Moises sa mga tawo sang tanan nga sugo sang Kasuguan, nagkuha siya dayon sang dugo sang mga bataon nga baka kag sang mga kanding kag ginsimbugan niya sing tubig. Pagkatapos ginwisikan niya ang ginsulatan sang Kasuguan kag ang mga tawo. Ang iya gingamit nga pangwisik bulbol sang karnero nga ginlugom sa pula kag ginhigot sa sanga sang isopo.

20 Pagkatapos nagsiling si Moises sa mga tawo, “Amo ini ang dugo nga nagapabakod sa kasugtanhan nga ginhagtag sang Dios nga ginapatuman sa inyo.”[†]

21 Kag ginwisikan man niya ang Tolda nga Simbahan pati ang tanan nga kagamitan sini sa pagsimba sa Dios.

[†] **9:20** Exo. 24:8

22 Suno sa Kasuguan, halos tanan nga gamit sa pagsimba ginalimpyuhan paagi sa dugo. Kag kon wala sing dugo nga gin-ula *bilang halad sa Dios* wala sing kapatawaran ang sala.

23 Gani kinahanglan nga limpyuhan sa sina nga paagi ang mga *butang sa ato nga simbahan nga* larawan lang sang mga butang nga didto sa langit. Pero ang mga butang nga didto sa langit nagakina-hanglan sing mas maayo pa nga halad.

24 Amo gani nga si Cristo wala nagsulod sa balaan nga lugar nga ginhimo sang tawo nga larawan lang sang matuod *nga ara didto sa langit* kundi nagsulod siya sa langit mismo. Kag subong didto siya nagapangatubang sa Dios para sa aton.

25 Ang pangulo nga pari *sang mga Judio* nagsulod sa Labing Balaan nga Lugar kada tuig nga nagadala sang dugo sang mga sapat. Pero si Cristo kaisa gid lang naghalad sang iya kaugalingon, kag wala na niya ginliwat-liwat pa.

26 Tungod kay kon kinahanglan gid nga liwat-liwaton, ti kapila kuntani siya nag-antos halin pa sang pagtuga sang kalibutan. Pero kaisa gid lang siya nagkadto diri sa kalibutan para kuhaon ang *aton* mga sala paagi sa iya paghalad sang iya kaugalingon. Ini ginhimo niya sa katapusan sinning panahon.

27 Ang tawo kaisa gid lang mapatay, kag pagkat-apos hukman na siya *sang Dios*.

28 Amo man si Cristo, kaisa lang siya napatay bilang halad para makuha ang mga sala sang mga tawo. Matuod nga mabalik siya liwat diri sa kalibutan, pero indi sa paghalad liwat para makuha ang *aton* mga sala, kundi sa pagluwas

sang mga tawo nga nagahulat sa iya.

10

¹ Ang Kasuguan landong lang sang maayo nga mga butang sa palaabuton. Ang Kasuguan mismo indi makapakamatarong sa mga tawo nga naga-palapit sa Dios paagi sa mga halad nga ginahalad kada tuig.

² Kay kon nalimpyuhan na sila paagi sa mga halad, wala na kuntani sila ginakonsensya sang ila mga sala, kag indi na kinahanglan nga maghalad pa gid sila.

³ Pero ato nga mga halad nagapadumdom pa gani sa mga tawo kada tuig sang ila mga sala.

⁴ Tungod kay ang matuod, ang dugo sang mga turo nga baka kag sang mga kanding nga ila ginahalad indi gid makakuha sang ila mga sala.

⁵ Amo ina nga sang pagkadto ni Cristo diri sa kalibutan nagsiling siya *sa Dios*,

“Wala mo nagustuhan ang nagkalain-lain nga klase sang mga halad,

kundi ginhimuan mo ako sang lawas nga akon ihalad.

⁶ Kay wala ka malipay sa mga halad nga ginasunog kag mga halad sa pagpakatinlo.

⁷ Gani nagsiling ako, ‘Ari ako,
handa nga magtuman sang imo kabubut-on,
O Dios, suno sa nasulat sa Kasulatan parte sa akon.’”*

⁸ Premiro nagsiling si Cristo nga wala nagustuhan sang Dios ang nagkalain-lain nga halad, pati ang

* **10:7** Sal. 40:6-8

mga halad nga ginasunog kag mga halad sa pag-pakatinlo. Ginsiling niya ini bisan matuod nga ini tanan ginahalad suno sa Kasuguan.

⁹ Pagkatapos nagsiling siya *sa Dios*, “Ari ako sa pagtuman sang imo kabubut-on.” Gani paagi sini, nahibaluan ta nga gin-ilisan na sang Dios ang daan nga mga paghalad kag ang halad ni Cristo amo ang iya ginbulos.

¹⁰ Kag tungod kay gintuman ni Jesu-Cristo ang kabubut-on sang Dios, ginlimpyuhan niya kita sa aton mga sala. Natabo ini paagi sa iya paghalad sang iya kaugalingon nga lawas sing makaisa gid lang.

¹¹ Ang mga pari adlaw-adlaw gid ang ila serbisyo didto sa simbahan sa paghalad sa Dios. Ugaling ang ila mga halad nga palareho man lang indi gid makakuha sang mga sala sang mga tawo.

¹² Pero si Cristo kaisa gid lang naghalad para sa aton mga sala kag indi na gid kinahanglan nga liwaton pa. Pagkatapos nagpungko siya sa tuo sang Dios.

¹³ Kag subong didto na siya nagahulat hasta sa tion nga paampuon sang Dios sa iya ang iya mga kaaway.

¹⁴ Gani paagi sa isa ka halad, ginhimo niya nga wala sing kakulangan hasta san-o ang mga ginapakabalaan niya.

¹⁵ Ang Espiritu Santo mismo nagapamatuod sa aton *parte sa sini nga mga butang*, kay nagsiling siya,

¹⁶ “Nagsiling ang Ginoo,

‘Ang *bag-o nga* kasugtanan nga akon himuong sa ila

sa palaabuton nga mga inadlaw amo ini:
Ibutang ko ang akon mga sugo sa ila tagipusuon,
kag isulat ko ini sa ila hunahuna.”[†]

¹⁷ Kag nagsiling pa gid siya,
“Indi ko na pagdumdumon ang ila mga sala
kag ang ila malain nga mga ginhimo.”[‡]

¹⁸ Gani tungod kay ang aton mga sala napatawad na, indi na kinahanglan nga magsagi pa kita halad para sa aton mga sala.

Magpalapit Kita sa Dios

¹⁹ Gani mga kauturan, tungod sa dugo ni Jesus nga iya gin-ula para sa aton, hilway na kita nga magsulod sa Labing Balaan nga Lugar.

²⁰ Kay paagi sa paghalad sang iya lawas, gin-abrihan niya para sa aton ang bag-o nga alagyan *para makasulod kita sa Labing Balaan nga Lugar* nga ara sa pihak sang kurtina. Kag ang ini nga alagyan nagadala sa aton sa kabuhi *nga wala sing katapusan*.

²¹ Makagagahom ang aton pari nga nagadumala sa balay sang Dios.

²² Gani magpalapit kita *sa Dios* nga may sinsero nga tagipusuon kag pagtuo nga wala gid nagapangduhaduha. Kay nahibaluan ta nga ginlimpyuhan[§] na ang aton tagipusuon sa malain nga hunahuna kag ang aton lawas nahugasan na sang limpyo nga tubig.

²³ Magpakabakod kita sa aton paglaom kag indi kita magpangduhaduha, tungod kay ang Dios nga

[†] **10:16** Jer. 31:33 [‡] **10:17** Jer. 31:34 [§] **10:22** *ginlimpyuhan:* sa literal, *ginwisikan*

nagpromisa masaligan gid sa pagtuman *sang iya mga ginpromisa.*

24 Kag tinguaan ta gid nga mapukaw ang balatyagon sang kada isa nga maghigugma kag maghimo sang maayo.

25 Indi ta gid pagpabay-an ang aton kinabatasan nga pagtilipon, pareho sang pagpabaya nga ginahimo sang iban, kundi palig-unon ta ang isa kag isa, labi na gid subong nga makita ta na nga malapit na lang ang pagbalik sang Ginoo.

26 Kay kon nakahibalo na kita sang kamatuoran kag padayon pa gid kita sa pagpakasala, wala na sing halad nga sarang ihalad para mapatawad ang aton mga sala.

27 Ang tawo nga nagapakasala nagapaabot na lang sang makahaladlok nga paghukom kag masingkal nga kalayo nga ginpreparar sang Dios para sa mga nagakontra sa iya.

28 Indi bala sang una ang tawo nga makalapas sang Kasuguan ni Moises ginapatay nga wala sing luoy-luoy kon may duha ukon tatlo ka tawo nga makapamatuod nga nakasala siya?

29 Gani kon amo sina, sigurado gid nga mas grabe pa gid ang silot sa tawo nga nagayaguta sa Anak sang Dios kag nagabaliwala sa dugo nga nagpabakod sa kasugtanan *sang Dios*, nga amo mismo ang naglimpyo sa iya mga sala. Kay ginainsulto niya ang maluluy-on nga Espiritu Santo.

30 Kay kilala ta ang Dios nga nagsiling, “Ako ang magabalos; ako ang magasilot *sa ila.*”* Kag may nakasulat pa gid nga nagasiling, “Magahukom

* **10:30** Deu. 32:35

ang Ginoo sa iya katawhan!”†

31 Kag makahaladlok gid kon ang Dios nga buhi amo ang magsilot.

32 Dumduma ninyo sang una, sang kamo bag-o pa lang nasanagan. Madamo nga kabudlayan kag pagtilaw ang inyo naagyan, pero gin-agwanta gid lang ninyo kag wala gid man kamo nadaog.

33 Kon kaisa ginapakahuy-an kamo kag ginasakit sa atubangan mismo sang mga tawo. Kag kon kaisa bisan indi kamo ang ginahimuan sini kundi ang inyo mga kaupod, nag-antos gihapon kamo tungod kay naluoy kamo sa ila.

34 Naluoy man kamo sa *inyo kapareho nga mga tumuluo nga ginpriso*. Kag bisan gin-agaw sa inyo ang inyo mga pagkabutang gin-antos ninyo ini nga may kalipay tungod kay nahibaluan ninyo nga may ara pa kamo gihapon nga mas maayo pa nga butang kag indi gid madula hasta san-o.

35 Gani indi ninyo pagdulaa ang inyo pagsalig *sa Dios*, kay may dako gid ini nga balos para sa inyo.

36 Kinahanglan nga magmainantuson kamo para matuman ninyo ang kabubut-on sang Dios kag mabaton ninyo ang iya ginpromisa.

37 Tungod kay *nagsiling ang Dios sa Kasulatan*, “Ang inyo ginapaabot dali na lang gid mag-abot, indi na siya magpadugay.”‡

38 “Kag ang tawo nga akon ginpakamatarong tungod sa iya pagtuo magakabuhi.

Pero kon magtalikod siya sa akon indi ako malipay sa iya.”§

† **10:30** Deu. 32:36 ‡ **10:37** Isa. 26:20; Hab. 2:3 § **10:38** Hab. 2:3-4

³⁹ Pero kita indi pareho sa mga tawo nga nagatalikod sa Dios kag nagakawala dayon, kundi hugot ang aton pagtuo sa iya, gani maluwasa kita.

11

Ang Pagtuo sa Dios

¹ May pagtuo kita kon hugot ang aton pagsalig nga mabaton ta ang aton ginalauman kag nasiguro ta nga mabaton gid naton ini bisan wala pa naton makita.

² Tungod sa pagtuo sang aton mga katigulangan gindayaw sila sang Dios.

³ Tungod sa pagtuo, nahibaluan ta nga ang kalibutan ginhimo paagi sa paghambal sang Dios. Gani ang mga butang nga aton makita ginhimo halin sa indi makita.

⁴ Tungod sa pagtuo, naghalad si Abel sa Dios sang halad nga mas maayo sang sa kay Cain. Kag tungod sa iya pagtuo ginkabig siya sang Dios nga matarong, kay ginbaton sang Dios ang iya halad. Gani bisan patay na si Abel may ginatudlo siya gihapon sa aton paagi sa iya pagtuo.

⁵ Tungod sa pagtuo, wala mapatay si Enoc kundi ginsaylo siya sa pihak nga kabuhi. “Wala na siya makita diri sa duta tungod kay ginsaylo siya sang Dios.”* Kag nagsiling man ang Kasulatan nga ginsaylo siya didto sang Dios tungod kay nalipay ang Dios sa iya kabuhi.

⁶ Ang tawo nga wala sing pagtuo indi gid maka-hatag sing kalipay sa Dios. Tungod kay ang bisan

* **11:5** Gen. 5:24

sin-o nga nagapalapit sa Dios kinahanglan magtuo nga may Dios kag magtuo nga siya ang naghatac sang balos sa mga tawo nga nagapangita sa iya.

⁷ Tungod sa pagtuo, ginpati ni Noe ang paandam sang Dios parte sa mga magakalatabo bisan wala pa niya ini makita. Gani naghimo siya sang barko para maluwas siya kag ang iya pamilya. Kag paagi sa iya pagtuo ginhukman ang mga tawo sa kalibutan, pero siya ya ginkabig sang Dios nga matarong.

⁸ Tungod sa pagtuo, gintuman ni Abraham ang ginsiling sang Dios nga magkadto siya sa lugar nga ginpromisa sa iya. Ginbayaan niya ang iya lugar bisan wala siya nakahibalo kon diin gid ang lugar nga kadtuan niya.

⁹ Kag tungod man sa pagtuo, nag-estar si Abraham sa sadto nga duta nga ginpromisa *sa iya* bisan nag-estar lang siya sa mga tolda nga daw sa estranghero kaupod *sang iya anak nga* si Isaac kag *sang iya apo nga* si Jacob, nga kapareho niya nga magabaton sang promisa sang Dios.

¹⁰ Kay *ang matuod*, ang siyudad nga ginapaabot ni Abraham wala sing iban kundi ang siyudad nga mabakod gid, nga ginplano kag ginpatindog sang Dios mismo.

¹¹ Tungod man sa pagtuo, nakapabata pa si Abraham bisan tigulang na gid siya kag bisan baw-as pa ang iya asawa nga si Sara, kay ginkabig niya nga masaligan ang Dios nga nagpromisa *nga makabata si Sara*.

¹² Gani halin kay Abraham, nga wala na gid sing paglaom nga makapabata, naghalin ang mga

kaliwat nga pareho kadamo sang bituon sa langit kag pareho man sang balas sa baybay nga indi maisip.

¹³ Ini tanan nga tawo nagkalamatay nga naga-gatuo. Wala nila nabaton ang ginpromisa sang Dios sang buhi pa sila, pero nasiguro nila nga maga-abot ang adlaw nga mabaton gid nila ang ila gin-napa-abot. Gin-ako nila nga sila mga estranghero lang kag indi taga-diri sa sining kalibutan.

¹⁴ Ang mga tawo nga nagahambal pareho sina nagapakilala lang nga ginapangita nila ang lugar nga puwede nila masiling nga ila gid.

¹⁵ Wala na nila pagdumduma ang lugar nga ila ginhalinan, tungod kay kon gindumdom pa nila, may kahigayunan sila sa pagbalik didto.

¹⁶ Pero ang ila ginhimo, ginpalabi gid nila ang mas maayo nga lugar, kag ini wala sing iban kundi ang siyudad nga didto mismo sa langit. Gani wala mahuya ang Dios nga tawgon nila siya nga ila Dios, kay ginpreparahan niya sila sang isa ka siyudad.

¹⁷⁻¹⁸ Tungod sa pagtuo, ihalad kuntani ni Abraham *ang iya anak nga* si Isaac sang gintilawan siya sang Dios. Handa si Abraham nga ihalad ang iya bugtong[†] nga anak bisan nagpromisa ang Dios sa iya nga, “Sa kay Isaac magahalin ang imo mga kaliwat nga akon ginpromisa.”[‡]

¹⁹ Kay nagapati siya nga kon mapatay gid man si Isaac banhawon man siya sang Dios. Gani daw sa nabanhaw si Isaac halin sa kamatayon kag nakabalik kay Abraham.

[†] **11:17-18 bugtong:** ukon, *pinasahi* [‡] **11:17-18 Gen. 21:12**

20 Tungod sa pagtuo, ginbendisyunan ni Isaac ang iya mga anak nga si Jacob kag si Esau nga mangin maayo ang ila palaabuton.

21 Tungod sa pagtuo, sang mapatay na si Jacob, ginbendisyunan niya ang iya mga apo nga mga anak ni Jose. Kag nagsimba siya sa Dios samtang nagapanukod sa iya baston.

22 Tungod sa pagtuo, nagsiling si Jose sang madali na lang siya mapatay, nga ang mga Israelinhon magahalin sa Egypt, kag nagbilin siya nga dal-on nila ang iya mga tul-an kon maglakat na sila.

23 Tungod sa pagtuo, ang mga ginikanan ni Moises wala mahadlok nga maglapas sa sugo sang hari, tungod kay sang pagkakita nila nga guwapo ang ila anak gintago nila ini sa sulod sang tatlo ka bulan.

24 Kag tungod sa pagtuo, wala nagsugot si Moises sang may edad na siya nga tawgon pa siya *nga anak sang prinsesa* nga anak sang hari sang Egypt. §

25 Ginpalabi pa niya ang pag-antos upod sa mga katawhan sang Dios sang sa magpangalipay sa sala sa malip-ot lang nga tion.

26 Ginkabig niya nga mas madamo nga pagpaka-maayo ang iya mabaton kon mag-antos siya sang mga kahuy-anan para kay Cristo kaysa maangkon niya ang tanan nga manggad sa Egypt. Kay naga-paabot siya nga may balos siya nga mabaton.

27 Kag tungod sa pagtuo, naghalin si Moises sa Egypt nga wala nahadlok nga mangakig ang hari

sa iya. Nagpadayon siya bisan mabudlay kay daw nakita niya ang indi makita *nga Dios*.

²⁸ Tungod sa iya pagtuo, gin-umpisahan niya ang pagselebrar sang ginatawag nga “Piesta sang Paglabay sang Anghel.” Ginsilingan niya ang tanan nga Israelinhon nga wisikan nila sang dugo *sang karnero* ang ila mga puwertahan, para kon maglabay ang *anghel sang Dios nga* magapamatay sang mga kamagulangan, *magalabay lang ini kag* indi niya pag-ilakip ang ila mga kamagulangan.

²⁹ Tungod sa pagtuo, nakatabok ang mga Israelinhon sa Mapula nga Dagat nga daw naganakat lang sila sa mamala nga duta. Pero pagtabok sang mga taga-Egypt nga nagalagas sa ila, sila ya nagkalalumos.

³⁰ Tungod sa pagtuo, narumpag ang pader sang Jerico sa tapos nga makamartsa ang mga Israelinhon sa palibot sini sa sulod sang isa ka semana.

³¹ Tungod sa pagtuo, si Rahab nga nagbaligya sang iya lawas wala mapatay kaupod sang mga taga-Jerico nga wala nagtuman sa Dios, kay ginbaton niya sing maalwan sa iya balay ang mga espiya *nga ginsugo ni Josue*.

³² Hasta na lang diri ang akon isugid *sa inyo parte sa mga tawo nga nagtuo sa Dios*, tungod kay kulangon kita sa tiyempo kon isugid ko pa sa inyo ang parte sa ila ni Gideon, Barak, Samson, Jefta, David, Samuel kag sa mga propeta sang una.

³³ Tungod sa ila pagtuo, ginpamierde nila ang mga ginharian, nagdumala sila sing matarong, kag nabaton nila ang mga ginpromisa sang Dios sa ila. *Tungod sa ila pagtuo*, wala sila pagtukba sang mga leon,

³⁴ wala sila napaso sa nagadabadaba nga kalayo, kag naliawan nila ang kamatayon sa espada. Ang iban sa ila puwerte kaluya pero ginpabaskog sila *sang Dios*. Nangin maisog sila sa inaway kag napierdi nila ang mga soldado sang iban nga banwa.

³⁵ May mga babayi man nga *tungod sa ila pagtuo sa Dios*, nabuhi liwat ang ila mga patay. Ang iban *nga nagtuo sa Dios* ginsakit hasta mapatay, tungod kay indi gid sila magbaton sang kondisyon nga kon magtalikod sila sa ila pagtuo mahilway sila. Kay nahibaluan nila nga magaabot ang adlaw nga banhawon sila sang Dios kag mabaton nila ang mas maayo pa nga kabuhi.

³⁶ Ang iban sa ila ginyaguta kag ginhanot, kag may iban man nga ginpanggapos kag ginpang-priso.

³⁷ Ang iban ginbato hasta mapatay, ang iban ginlagari hasta mautod, kag ang iban pa gid ginpamatay sa espada. Ang iban sa ila nagbayo na lang sang panit sang karnero kag kanding. Puwerte sila kaimol, kag ginhingabot kag ginpintasan sang mga tawo.

³⁸ Napilitan sila nga magpanago sa kamingawan, sa kabukiran, sa mga kuweba, kag sa mga buho sang duta. Pero sa matuod lang, ang mga malain nga mga tawo diri sa kalibutan indi bagay nga mag-upod sa ila.

³⁹ Sila nga tanan ginadayaw tungod sa ila pagtuo. Pero wala nila nabaton sa ila nga tiyempo ang ginpromisa sang Dios.

⁴⁰ Kay may mas maayo pa nga plano ang Dios para sa aton, tungod kay gusto niya nga kita

makaupod nila kon tumanon na niya ang iya gin-promisa.

12

Ang Dios nga Aton Amay

¹ Karon, kon parte sa aton, *ang aton halimbawa pareho sa nagadalagan sa palumba nga ginalibutan sang madamo nga tawo nga amo ang mga nag-pamatuod sang ila pagtuo sa Dios*. Gani bayaan ta ang mga sala nga nagahawid sa aton, ang tanan nga butang nga nagabalabag sa aton pagdalagan. Padayunon ta gid ang aton pagdalagan hasta sa katapusan.

² Isintro ta ang aton panulok kay Jesus nga amo ang ginasadigan sang aton pagtuo halin sa gin-suguran hasta sa katapusan. Gin-antos niya ang paglansang sa krus kag ginbaliwala niya ang ini nga kahuy-anan, tungod kay ginhunahuna niya ang kalipay nga nagahulat para sa iya. Kag sa karon didto na siya nagapungko sa tuo sang trono sang Dios.

³ Agod indi magluya kag indi madula ang inyo pagtuo, hunahunaon ninyo permi kon daw ano ang mga pag-antos ni Jesus sa mga makasasala nga mga tawo nga nagkontra sa iya.

⁴ Ang matuod, wala pa man sing may ginpatay sa inyo tungod sa inyo pagkontra sa sala.

⁵ Siguro nalipatan na ninyo ang laygay sang Dios sa inyo bilang iya mga anak. *Indi bala na-gasing sa Kasulatan,*

“Anak, indi pag-ibaliwala
ang pagdisiplina sang Ginoo sa imo.

Indi ka magkaluya kon ginasabdong ka niya.

⁶ Kay ginadisiplina sang Ginoo ang iya mga ginapalangga,
kag ginahanot niya ang tanan nga ginakabig
niya nga iya mga anak.”*

⁷ Gani antusa ninyo *ang mga kabudlayan nga nagaabot sa inyo*, kay isa ina ka pagdisiplina sang Dios sa inyo tungod kay ginakabig niya kamo nga iya mga anak. Indi bala nga wala sing bata nga wala ginadisiplina sang iya amay?

⁸ Kon wala kamo ginadisiplina sang Dios pareho sang naagyan sang tanan niya nga mga anak, ti indi niya kamo matuod nga mga anak.

⁹ Indi bala nga gindisiplina kita sang aton tawhanon nga mga amay, kag sa pihak sina ginatahod naton sila? Ti kundi labi pa gid nga magpasakop kita sa *pagdisiplina sang* aton espiritual nga Amay para mangin maayo ang aton kabuhi.

¹⁰ Ang aton mga amay diri sa duta nagdisiplina sa aton sa malip-ot lang nga tion, kag suno man lang sa ila hunahuna kon ano ang maayo para sa aton. Pero ang Dios iya nagadisiplina sa aton para gid sa aton kaayuhan, para mangin matarong kita pareho sa iya.

¹¹ Samtang ginadisiplina kita, daw wala kita malipay kundi nagakasubo. Pero sa ulihi ini nga pagdisiplina nagaresulta sang kalinong sa aton kabuhi tungod kay paagi sini nagatadlong ang aton pamatasan.

Mga Bilin kag mga Paandam

¹² Gani magpakabakod kamo.

* **12:6** Hul. 3:11, 12

13 Magpadayon kamo sa tadtlong nga dalan[†] para indi maapektuhan ang pagtuo sang inyo mga kaupod nga maluya kundi magabaskog pa gani.

14 Tinguhai ninyo nga mangin maayo ang inyo relasyon sa tanan nga tawo, kag tinguhai man ninyo nga mangin matarong ang inyo kabuhi. Kay kon indi matarong ang inyo kabuhi indi ninyo makita ang Ginoo.

15 Mag-andam kamo kay basi kon may ara sa inyo nga magtalikod sa grasya sang Dios, kag basi kon may ara sa inyo nga magpanggamo, kag madamo ang kabuhi nga mahigkuan.

16 Mag-andam man kamo nga wala sing bisan isa sa inyo nga maghimo sang imoral nga pag-pakigrelasyon ukon magsunod kay Esau nga gin-baliwala lang niya ang espiritual nga mga butang. Kay ang iya kinamatarong bilang kamagulangan ginbaylo niya sa isa lamang ka kalan-an.

17 Nahibaluan man ninyo nga sang ulihi gusto niya nga maangkon ang bendisyon para sa pagkamagulang pero wala siya paghatagi. Kay indi na niya mabag-o ang iya ginhimo bisan ginhibian pa niya.

18 Ang inyo pagpalapit sa Dios indi pareho sang pagpalapit sang mga Israelinhon. Nagpalapit sila sa bukid nga makita nila, sa *Bukid sang Sinai* nga may nagadabdab nga kalayo, may makahaladlok nga kadulom, kag may mabaskog nga hangin nga nagahuyop.

19 May nabatian sila nga tunog sang budyong kag may nagahambal pa. Kag pagkabati nila

[†] **12:13** Hul. 4:26

sang sadto nga tingog nagpakitluoy sila nga kon mahimo indi na siya maghambal sa ila.

20 Kay hinadlukan gid sila sa iya ginsiling, “*Ang bisan sin-o*, bisan sapat, nga magpalapit sa bukid dapat nga batuhon hasta mapatay.”‡

21 Makahaladlok gid ang ila nakita didto kag bisan gani si Moises nagsiling nga nagkurog siya sa kahadlok.§

22 *Ang inyo pagpalapit sa Dios indi pareho sadto.* Kay ang inyo ginpalapitan amo ang Bukid sang Zion, ang siyudad sang Dios nga buhi, ang langitnon nga Jerusalem nga may linibo ka anghel.

23 *Nagpalapit kamo* sa malipayon nga pagtililipon sang mga ginakabig nga kamagulangan nga mga anak sang Dios, nga ang ila mga ngalan nasulat na didto sa langit. *Nagpalapit kamo* sa Dios nga amo ang magahukom sa tanan, kag sa mga espiritu *sang mga tawo* nga ginpakamatarong *sang Dios* kag wala na gid sing sala.

24 *Nagpalapit kamo* kay Jesus nga amo ang manugpatunga *sa aton kag sa Dios* sa bag-o nga kasugtanan, kag sa iya dugo nga gin-ula nga ang mensahe sini mas maayo pa sang sa dugo ni Abel *nga nagapangayo sang balos*.

25 Gani mag-andam kamo kag indi magpabunggol sa ginahambil sang Dios sa inyo. Ang mga tawo sang una nga wala nagpati sa naghambil sa ila diri sa duta wala makalikaw sa silot. Gani paano kita makalikaw sa silot kon indi kita magpati sa nagahambil nga halin sa langit?

‡ **12:20** Exo. 19:12, 13

§ **12:21** Deu. 9:19

26 Sang una nag-uyog ang duta tungod sa tingog sang Dios. Pero subong nagpromisa siya nga sa palaabuton nga mga inadlaw uyugon niya ini sing kaisa pa gid, kag pati na ang langit.*

27 Ang “kaisa pa” nagakahuligan nga dulaon na niya ang tanan nga ginhimo nga puwede mauyog, kag ang indi mauyog amo ang mabilin.

28 Gani magpasalamat kita sa Dios tungod kay katapo na kita sang iya ginharian nga indi mauyog. Magsimba kita sa iya sa paagi nga iya naluyagan, nga may pagtahod kag kahadlok.

29 Kay kon magsilot ang aton Dios daw sa kalayo nga nagapang-upos.†

13

Ang Pag-alagad nga Makahatag Kalipay sa Dios

1 Magpadayon kamo sa paghigugmaanay bilang mag-ulutod.

2 Indi kamo malipat sa pagbaton sang mga pangayaw sa inyo balay. May mga tawo sang una nga naghimo sina, kag wala sila nakahibalo nga ato gali ang ila mga bisita mga anghel.

3 Dumduma ninyo ang inyo kapareho nga mga tumuluo nga ara sa prisohan, kag ang mga ginap-intasan. *Batyaga ninyo ang ila kahimtangan* nga daw kamo mismo ara sa prisohan kaupod nila ukon ginapintasan.

4 Ang kada isa dapat maghatag sang bili sa pag-asawahay. Gani indi gid kamo magpanginbabayi ukon magpanginlalaki tungod kay silutan sang Dios ang mga tawo nga imoral.

* **12:26** Hag. 2:6 † **12:29** Deu. 4:24

5 Dapat ang inyo pagkabuhi wala nagahigugma sa kuwarta. Magkontento kamo sa mga butang nga ara sa inyo, tungod kay nagsiling ang Dios, “Indi ko gid kamo pagbayaan ukon pagpabay-an.”*

6 Gani magpakaisog kita nga nagasiling, “Ang Ginoo amo ang nagabulig sa akon, gani indi ako mahadlok. Ano ang mahimo sang tawo sa akon?”†

7 Dumduma ninyo ang inyo mga manugdumala nga nagtudlo sa inyo sang pulong sang Dios. Hunahunaa ninyo ang resulta sang ila pagkabuhi. Sunda ninyo ang ila pagtuo.

8 Si Jesu-Cristo wala gid nagaliwat. Amo siya sang una, subong, kag hasta san-o.

9 Indi kamo magpadala-dala sa nagkalain-lain nga pagpanudlo nga lain sang sa kamatuoran nga inyo nabaton. Mas maayo nga palig-unon ta ang aton pagtuo paagi sa bulig sang Dios, kag indi sa pagsunod sang mga pagsulundan parte sa mga pagkaon. Wala gid sing may makuha ang mga tawo nga nagasunod sa sina nga mga pagsulundan.

10 Kita *nga mga tumuluo* may halaran, kag ang mga *paringga* nagaserbisyo sa Tolda nga Simbahan wala sing kinamatarong nga magkaon sa aton halaran.

11 Kay ang dugo sang mga sapat nga halad sa pagpakinlo ginadala sang pangulo nga pari didto sa Labing Balaan nga Lugar, pero ang lawas sang ato nga mga sapat ginadala sa guwa sang kampo kag didto ginasunog.

* **13:5** Deu. 31:6, 8 † **13:6** Sal. 118:6

12 Kag pareho man sini ang natabo kay Jesus tungod kay didto man siya ginpatay sa guwa sang banwa, agod paagi sa iya dugo matinluan niya ang mga tawo sa ila mga sala.

13 Gani magkadto kita kay Jesus sa guwa sang kampo kag magpakigbahin sang iya mga gin-antos nga kahuy-anan.

14 Tungod kay wala sing permanente nga banwa diri sa *kalibutan* nga para sa aton nga mga tumultuo, kundi nagahulat kita sang banwa nga sa palaabuton.

15 Gani maghalad kita permi sang mga pag-dayaw sa Dios paagi kay Jesus. Ini amo ang mga halad nga nagahalin sa aton bibig kag nagakilala kon sin-o siya.

16 Indi kamo malipat nga maghimo sang maayo kag magbinuligay, kay amo ini ang mga halad nga nagahatag sang kalipay sa Dios.

17 Tumana ninyo ang mga *tumuluo nga* nagadumala sa inyo kag magpasakop kamo sa ila, tungod kay ini sila amo ang nagaasikaso sang inyo espiritual nga kahimtangan. Kag nahibaluan man nila nga magaabot ang adlaw nga magapanabat sila sa Dios parte sa ila pag-atipan sa inyo. Kon tumanon ninyo sila, magaalagad sila nga may kalipay, pero kon indi, magakasubo sila kag indi ini makabulig sa inyo.

18 Pangamuyui ninyo kami permi, kay sigurado kami nga limpyo ang amon konsensya tungod kay nagapaninguha kami permi nga maghimo sang maayo.

19 Labi na gid nga ipangamuyo ninyo nga pabalikon ako sang Dios dira sa inyo sa labing madali.

Pangamuyo

²⁰ Kag ako nagapangamuyo man sa Dios para sa inyo, sa Dios nga nagahatag sang kalinong. Siya ang nagbanhaw sa aton Ginoong Jesus, nga amo ang Makagagahom nga Manugbantay sa *aton nga bilang iya* mga karnero. Kay tungod sa iya dugo ginpabakod niya ang wala sing katapusan nga kasugtanan.

²¹ Kabay pa nga ihatag niya sa inyo ang tanan nga makapaayo sa inyo para mahimo ninyo ang iya kabubut-on. Kag kabay pa nga paagi kay Jesu-Cristo himuong niya sa aton ang iya gusto. Dayawon ta siya hasta san-o. Amen.

Katapusan nga mga Bilin

²² Mga kauturan, nagapangabay ako nga pamtian ninyo sing maayo ang akon mga ginalaygay, kay manubo man lang ining akon sulat sa inyo.

²³ Gusto ko nga mahibaluan ninyo nga ang aton utod nga si Timoteo ginpaguwa na sa prisohan. Kon mag-abot siya dayon, dal-on ko siya kon magkadto ako dira.

²⁴ Kamusta na lang sa inyo mga manugdumala dira kag sa tahan ng katawhan sang Dios. Nagapangamusta man sa inyo ang aton mga kauturan nga taga-Italia.

²⁵ Kabay pa nga pakamaayuhon kamo tahan *sang Dios*.

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang "Biblica", kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahan kag idistribute ining oriinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa oriinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sininga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: "Ang oriinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible."

Ang impormasyon babin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translaion. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

xlviii

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4